

Onderweg, september - oktober 2019

Vervolg kerkdiensten:

zondag 13 oktober   aanvang 10.00 uur.

Viering Avondmaal.

Voorganger: ds. T. Wolthinge uit Amersfoort.

Collecte: 1^e   Diaconie: Edukans,
                  2^e   Kerk: Algemene kosten.

Koster: J. Kool.

zondag 20 oktober   aanvang 10.00 uur.

Voorganger: mevr. ds. H.C.L. Boot.

Collecte: 1^e   Diaconie: Kerk in Actie Werelddiaconaat,
                  2^e   Kerk: Instandhouding eredienst.

Koster: J. Kool.

zondag 27 oktober   aanvang 10.00 uur.

Voorganger: ds. R. Erkelens uit Alkmaar.

Collecte: 1^e   Diaconie: Inlia,
                  2^e   Kerk: Energiekosten.

Koster: N. Buijze.

zondag 3 november   aanvang 10.00 uur.

Voorganger: mevr. ds. H.C.L. Boot.

Collecte: 1^e   Diaconie: ZWO Najaarszending,
                  2^e   Kerk: Onderhoud tuin en terrein.

Koster: Th. Hoff.

Bij het begin van 'onderweg'

Onderweg samen...

Allereerst is er mijn dank aan iedereen die - op welke manier dan ook - er aan heeft meegewerkt, dat zondag 7 juli een prachtige dag werd. Veel werk vooraf. Veel inzet op de dag zelf. Veel kaarten. Uw en jouw aanwezigheid. Mensen die ik met vragen altijd kon en kan bellen. Voor dit begin van 'onderweg samen': dank jullie wel!

Onderweg, september - oktober 2019

Er is een lied van cabaretier en tekstschrijver Ivo de Wijs en dat lied begint met:

We moesten maar beginnen bij 't begin...

'Zullen we dan maar...?' Dit dacht ik en sprak ik in de dienst en omdat niemand bedenkingen had... en er hier en daar een glimlach oplichtte, ben ik dus daarna gewoon begonnen bij het begin. Wat orde scheppen in huis. Overleg over werk en pastoraat. Blik op de kerkelijke agenda. Een eerste afspraak. Voorbereiden van een zondagse dienst.

Dan gaat de telefoon... en weten we opnieuw dat de grens tussen leven en dood maar één adem is. Mevrouw Hilde Nieuwenhuys is overleden op 17 juli j.l. Te midden van familie, bekenden en gemeenteleden namen haar kinderen, kleinkinderen en achterkleinzoon op 23 juli afscheid van haar in een dienst in de Bonifaciuskerk. Er is verdriet om een lieve mama, oma, zus, tante. Zij zal worden gemist én het is ook goed zo. Een 'In memoriam' vindt u hieronder.

Zo zijn we onderweg samen en begon het begin met een eind. Een waardevol samen denken en spreken, in aandacht en vertrouwen. Ook dat is - in alles wat gebeuren kan - goed.

Nu lonkt de zomer. Deze woorden schrijft ik al vóór 29 juli, omdat dan mijn - al geplande - vakantieperiode begint. Van 29 juli tot en met 25 augustus heb ik vrij. Nog maar net begonnen en toch... Na een druk seizoen is even rust fijn en nodig. Als u dit leest is de vakantie weer voorbij. Een nieuw seizoen begint. Ik hoop dat we samen mooie en vruchtbare maanden tegemoet gaan, waarin uw predikant echt begonnen is.

In het stukje kopij in de Onderweg van mei gaf ik aan, dat ik hoopte in juli een begin te maken met mijn ontdekkingstocht door Medemblik en al wat kennismakingsbezoeken te plannen. Beide activiteiten zijn door de omstandigheden nog nauwelijks gelukt. Medemblik wat verder ontdekken zal in augustus zeker op mijn programma staan. Kennismaken met elkaar pak in september op.

In het werkoverleg met het moderamen zijn in principe mijn werkdagen vastgesteld op maandag, dinsdag en vrijdag. Mocht hierin nog verandering moeten komen, dan hoort u dat. In ernstige situaties

Onderweg, september - oktober 2019

mag u mij op alle dagen benaderen; voor minder ernstige zaken spreek ik u graag in werktijd. Buiten mijn werkdagen kunt u - zoals u dat gewend was - contact opnemen met Nelli Mazereeuw of met uw pastorale bezoeker. Zij weten zo nodig ook mij dan weer te vinden.

Nu ligt het Liedboek open. Naast liederen staat er veel meer moois in; u hebt dat vast al eerder ontdekt. Op bladzij 1336 staat een 'traditionele Ierse zegen', één van de versies van de zegen van St. Patrick. Ik sluit er dit stukje kopij voor Onderweg mee af.

*Dat de weg je tegemoet komt,
dat de wind je steunt in de rug,
dat de zon je gezicht verwarmt,
de regen je veld vruchtbaar maakt
en totdat wij elkaar weer zien:
dat God je in de palm van zijn hand bewaart.*

*In de hoop op een goede tijd met elkaar een groet,
Hetty Boot.*

Oostersingel 9b,
1671 HA Medemblik.
tel. 06-30171185.

mail: boothetty@gmail.com
predikant@bonifaciuskerkmedemblik.nl

In memoriam

Op woensdag 17 juli 2019 overleed Hilde Nieuwenhuys-Bergsma, in alle rust, op haar kamer in de Watermolen in Abbekerk. Er werd bij haar gewaakt. Eerder had dochter Barbara haar moeder beloofd bij haar te blijven op het eind en zij kon die belofte waarmaken. Het was goed zo.

Hilde werd als Hiltsje geboren op 27 april 1929 in Nijkerk. Zij was de tweede van negen kinderen. Al snel verhuisde het gezin naar Wartena, naar het vertrouwde Friese land. Zij gingen naar

Onderweg, september - oktober 2019

Gereformeerde kerk. Hilde heeft het geloof meegenomen in haar leven, niet strak en strikt, maar vrijer.

Het was in die tijd wel wat lastig, dat de man waarmee zij wilde trouwen, Jan Quik, Hervormd was. Liever zag men iemand uit de eigen kerk, maar voor hen won de liefde. Zij trokken naar Canada, Ontario. Daar beleefden zoon Onno en dochter Barbara hun eerste jaren.

Onverwacht sterft vader Jan. Hilde besluit terug te gaan naar Nederland. Zij brengt de kinderen naar pake en beppe in Friesland, regelt alles in Canada, komt terug en gaat aan het werk. Weer gebeurt het onvoorstelbare. Onno krijgt een ongeluk en sterft, 10 jaar oud. Hilde moet door en gaat door, alleen met Barbara. Er groeit een sterke verbondenheid tussen moeder en dochter. In 1969 komen zij, nu met Hilde's tweede man, Carl Nieuwenhuys, in Oostwoud wonen. Hij overlijdt in 1988 en weer gaat Hilde door.

“Na alles wat ik heb meegemaakt...” kon ze zeggen, “dat ik de kracht heb gekregen om verder te leven... Ik voel me een gezegend mens.”

Zij was voor Barbara de waardevolle mama met malle invallen. Voor schoonzoon Adri was zij een lieve begripvolle schoonmoeder. Zij was een avontuurlijke speelse oma voor Daniëlle en Richard en ook een lieve oma voor Richard, de pleegzoon van Barbara een Adri en voor Wouter, die het hart van Daniëlle won. Voor Joris werd zij oerbeppe; bij haar op schoot tovert hij een prachtige glimlach op haar gezicht. Zij blijft in dit alles waardevol.

De laatste jaren waren niet gemakkelijk. Soms had Hilde goede dagen, vaker was zij boos en verward. De dementie woedde. Niet meer in de auto. Niets meer doen met de post. Niet meer weten waar je de boodschappen laat. Niet meer naar de kerk. Niet onthouden dat het gas aan is. Niet willen luisteren als je dochter zegt dat het zo niet kan. Niet meer een lach, maar boosheid. Niet snappen waarom dit gebeurt. Niet accepteren. Niet meer kracht, maar onmacht.

Aan een lang en kleurrijk leven is een einde gekomen. Met deze zin werd het overlijden van Hiltse aangekondigd. Het tekent een stuk van haar positieve levenshouding; dat ze kon zeggen: “Alles heeft twee kanten.” Je kunt heel veel moeten meemaken, toch krijg je de kracht

Onderweg, september - oktober 2019

om verder te gaan. Het voelde als zegen. En nu: lang en kleurrijk kan het leven zijn, eens komt er een einde aan.

Op 23 juli hebben we in de Bonifaciuskerk van Hilde Nieuwenhuys afscheid genomen. Met muziek, die bij haar en de familie paste. Met alle kleuren, die haar lief waren, in de bloemen, in de lapjesdeken, in het leven. Met een bijbeltekst, die haar al lang vergezelde: *In het huis van mijn Vader zijn vele woningen...* Johannes 14: 1-2a

Hoe ongelooflijk dementie geest en lichaam ook door elkaar gooit, daarna kom je goed thuis. In één van die vele woningen, die Jezus beloofd en die God voor je open zet. Dat mag onze hoop en vertrouwen zijn: Hilde is thuis bij God. En ze lacht. In alle kleuren.

*Hetty Boot,
Medemblik, 26 juli 2019.*

Dagelijks leesrooster

september:

01 zondag	<i>Lucas 14:1-11</i>	Uitnodigen
02 maandag	<i>Lucas 14:12-24</i>	Sorry-cultuur
03 dinsdag	<i>1 Samuel 14:36-46</i>	Gratie
04 woensdag	<i>1 Samuel 14:47-52</i>	Strijdbare koning
05 donderdag	<i>1 Samuel 15:1-9</i>	Gehoorzaamheid gevraagd
06 vrijdag	<i>1 Samuel 15:10-23</i>	Spijt
07 zaterdag	<i>1 Samuel 15:24-35</i>	Berouw
08 zondag	<i>1 Samuel 16:1-13</i>	Een nieuwe gezalfde
09 maandag	<i>1 Samuel 16:14-23</i>	Rustgevende muziek
10 dinsdag	<i>1 Samuel 17:1-11</i>	Wie durft?
11 woensdag	<i>1 Samuel 17:12-30</i>	Lastige vragen
12 donderdag	<i>1 Samuel 17:31-40</i>	Davids wapenrusting
13 vrijdag	<i>1 Samuel 17:41-54</i>	Reuzenkracht
14 zaterdag	<i>1 Samuel 17:55-18:5</i>	Vriendendienst
15 zondag	<i>1 Samuel 18:6-16</i>	Irritant populair
16 maandag	<i>1 Samuel 18:17-30</i>	Vorstelijke beloning
17 dinsdag	<i>Lucas 14:25-35</i>	Kun jij Jezus volgen?
18 woensdag	<i>Lucas 15:1-10</i>	Hoera, gevonden!
19 donderdag	<i>Lucas 15:11-32</i>	De wachtende vader
20 vrijdag	<i>Lucas 16:1-9</i>	Creatief boekhouden?
21 zaterdag	<i>Lucas 16:10-18</i>	Tot in de puntjes

Onderweg, september - oktober 2019

22 zondag	1 Samuel 19:1-17	Vlucht en uitvlucht
23 maandag	1 Samuel 19:18-24	Nieuw spreekwoord
24 dinsdag	1 Samuel 20:1-11a	Afspraak
25 woensdag	1 Samuel 20:11b-23	Aanwijzing met een pijl
26 donderdag	1 Samuel 20:24-21:1	Roerend afscheid
27 vrijdag	Lucas 16:19-31	Waardoor laat jij je overtuigen?
28 zaterdag	Lucas 17:1-10	Geloof je of geloof je het wel?
29 zondag	1 Samuel 21:2-10	Gewijde sfeer?
30 maandag	1 Samuel 21:11-22:5	Gek genoeg
oktober:		
01 dinsdag	1 Samuel 22:6-23	Moordpartij
02 woensdag	1 Samuel 23:1-13	Bevrijding en verraad
03 donderdag	1 Samuel 23:14-28	Achtervolging
04 vrijdag	1 Samuel 24:1-8a	Respect
05 zaterdag	1 Samuel 24:8b-23	(Zonder) kleerscheuren
06 zondag	1 Samuel 25:1-19	Belediging
07 maandag	1 Samuel 25:20-35	Wijs en dwaas
08 dinsdag	1 Samuel 25:36-44	Hartaanval
09 woensdag	1 Samuel 26:1-12	De geschiedenis herhaalt zich
10 donderdag	1 Samuel 26:13-25	Confrontatie
11 vrijdag	1 Samuel 27:1-28:2	Dubbelrol
12 zaterdag	1 Samuel 28:3-14	Geestelijke strijd
13 zondag	1 Samuel 28:15-25	Verlamd van schrik
14 maandag	1 Samuel 29:1-11	Hoog spel
15 dinsdag	1 Samuel 30:1-15	Moord en brand
16 woensdag	1 Samuel 30:16-31	Eerlijk delen
17 donderdag	1 Samuel 31:1-13	Vallen in je eigen zwaard
18 vrijdag	Lucas 17:11-19	Tien gereinigd, één genezen
19 dinsdag	Hosea 8:1-7	Kalverliefde is afgodendienst
20 woensdag	Hosea 8:8-14	Dommer dan een ezel
21 donderdag	Hosea 9:1-9	Afrekening
22 vrijdag	Hosea 9:10-17	Onvruchtbaar
23 zaterdag	Psalms 39	Klein voor God

Onderweg, september - oktober 2019

24 zondag	<i>Lucas 21:5-19</i>	Blij vooruitzicht?
25 maandag	<i>Lucas 21:20-28</i>	Hij komt!
26 dinsdag	<i>Lucas 21:29-38</i>	Wees bij de tijd
27 woensdag	<i>Hosea 10:1-8</i>	Misbruik van weelde
28 donderdag	<i>Hosea 10:9-15</i>	Roofbouw
29 vrijdag	<i>Micha 1:1-7</i>	Oordeel
30 zaterdag	<i>Micha 1:8-16</i>	Kaalslag
31 donderdag	<i>Lucas 18:9-17</i>	Zeg niet: "Gelukkig ben ik niet zoals die farizeeër ..."

Inleveren kopij 'Onderweg'

Voor het volgend nummer kunt u uw kopij insturen tot en met

donderdag 17 oktober 2019

via het bekende e-mailadres:

onderweg@bonifaciuskerkmedemblik.nl

Het volgend kerkblad zal in de week van 28 oktober verschijnen.

Verdere inleverdata in 2019:

Inleveren:

do. 5 december

Verschijnen in de week van

16 december

Opgave abonnementen kerkblad € 10,00 per jaar en wijzigingen adressenbestand doorgeven aan:

Nelly An Bos, tel. 06-23271777,
e-mail: heeringa.andre@gmail.com.

INGEZONDEN 40 jaar predikant.

Op zondag 29 september 2019 is het 40 jaar geleden dat ik in het ambt van predikant bevestigd werd in de Gereformeerde Kerk van Medemblik. Dat feit wil ik dankbaar en feestelijk gedenken met een viering in 'De Bron', Wollegrasstraat 8, in Westerhaar-Vriezenveensewijk. De viering begint om 14.00 uur.

Vanaf 15.30 uur tot 16.45 uur is er gelegenheid elkaar te ontmoeten en samen een kop koffie te drinken en / of het glas te heffen.

Wim den Braber, Vriezenveen.

Onderweg, september - oktober 2019

Naschrift bij de uitnodiging van Wim den Braber: Omdat wij van ver moeten komen wordt tussen 12.45 uur en 13.30 uur een broodtafel georganiseerd. Als u daar gebruik van wilt maken, kunt u zich uiterlijk 21 september opgeven bij Nelli Mazereeuw, tel. 06 24 72 22 00.

Agenda

do. 26 sept.	18.00 uur	Bonfoyer	Samen aan Tafel.
di. 1 okt.	19.30 uur	Bonfoyer	Gespreksgroep.
di. 15 okt.	19.30 uur	Bonfoyer	Filmavond.
do. 17 oktober	tot 12.00 uur		Inleveren kopij.
do. 24 okt.	18.00 uur	Bonfoyer	Samen aan Tafel.
di. 19 nov.	19.30 uur	Bonfoyer	Filmavond.
do. 21 nov.	18.00 uur	Bonfoyer	Samen aan Tafel.

Het College van Kerkrentmeesters sprak over:

FRIS. Hoewel het een warme zomer was, gaat dit niet over frisdrank, want dit FRIS wordt als volgt omschreven: **F**inancieel **R**apportage en **I**nformatie **S**ysteem het nieuwe online hulpmiddel van de Protestantse Kerk in Nederland voor het indienen van begrotingen en jaarrekeningen. Goed financieel beheer is cruciaal voor een vitale gemeente. Zeker in tijden van verandering is het van groot belang om de zaken op orde te hebben. Het is niet altijd even gemakkelijk en duidelijk hoe het financieel beheer uitgevoerd moet worden. Gelukkig is er nu een nieuw systeem dat gemeenten helpt om op een gemakkelijke wijze begrotingen en jaarrekeningen te maken: het rapportagesysteem FRIS. Ook wij, als kerk in Medemblik, gaan dit invoeren. Gemakkelijk is dat niet. Wel als het eenmaal klaar is. Bij de invoering krijgen wij hulp van twee 'ingewijden' uit Hoorn. Het gevolg is dat we regelmatig op elke vergadering hier weer over spreken en ook vaker bij elkaar komen. Het vergt nogal wat tijd en inspanning.

Toren. Zoals bekend staat de toren scheef en die scheefstand wordt langzamerhand groter. De gemeente Medemblik heeft samen met een architect hiervoor een oplossing ontwikkeld. Die moet ervoor zorgen dat de toren gestabiliseerd wordt. Dit heeft ook grote gevolgen voor ons kerkgebouw. Het plan is om aan elke zijde van de toren

Onderweg, september - oktober 2019

palen van wel 17 meter lengte de grond in te boren, hetgeen dan een nieuwe fundering voor de toren moet worden. De palen worden zo dicht mogelijk bij de torenmuur aangebracht. Zoals gezegd gaat dit door middel van boren, waarna de boorgaten vol met beton gegoten worden. Echter de muur, waar het orgel tegen staat, is ook torenmuur. Dit houdt in dat er ook in de kerk geboord zal moeten worden. Het orgel zal daarvoor ingepakt worden en is dan een tijd onbespeelbaar. Ook een deel van de kerk zal afgezet moeten worden. Dan is de volgende stap dat de toren losgemaakt zal worden van het kerkgebouw, zodat de toren geen schade meer kan aanbrengen aan het kerkgebouw. Omdat het orgel dan toch al is ingepakt is, is het ons idee, om dan meteen maar de muren in de kerk van een nieuwe stuclaag te voorzien. Wanneer gaat dit gebeuren? De bedoeling is volgend jaar zomer in de maanden: mei, juni, juli en augustus. Dit na het verplichte archeologisch onderzoek in de grond rondom de toren. Het is niet bekend hoe lang dit onderzoek zal gaan duren. Tijdens het werk aan de toren kunnen er geen activiteiten in de kerk plaats vinden.

De kluis. Er is een inventarisatie gemaakt van de inhoud van de kluis. Wat is waardevol en wat niet? Omdat op termijn de kluis moet verdwijnen willen we een vitrine laten maken, waarin de waardevolle spullen, die niemand nu ooit ziet, permanent tentoon te kunnen stellen.

Het CvK.

Een AED in onze kerk'.

Dit jaar hebben wij al een aantal grote evenementen in onze kerk beleefd. Honderden mensen aanwezig. Dan rijst de vraag: "Hebben wij redelijkerwijs alles in huis om dergelijke bijeenkomsten goed en vooral veilig te laten verlopen?" Nooduitgangen, EHBO-materialen, brandvoorzieningen, noem het maar op.

Dan doet de vraag zich voor: "Wat nou als er iemand een hartprobleem krijgt?" Dat komt toch regelmatig voor. Dan moeten wij helaas bekennen, dat daar niet in is voorzien, wij beschikken niet over een zgn. AED. Dat staat voor Automatische Externe Defibrillator, ook wel hartstarter genoemd, een draagbaar instrument

Onderweg, september - oktober 2019

waarmee een persoon met een hartstilstand snel kan worden gereanimeerd in afwachting

van medische hulp, arts, ambulance e.d.

Dus heeft het College van Kerkrentmeesters het onderzoek gestart om een dergelijk systeem, gezamenlijk met de Stichting, aan te schaffen en te installeren. Met deskundigen is de installatieplek in de kerk ook al vastgesteld, de beste plaats is in de keuken!

Vervolgens is het besluit genomen om gezamenlijk e.e.a. te organiseren, want kopen is één ding, we moeten er ook mee om kunnen gaan.

Daar nu ligt voor wat betreft dit artikel de vraag: "Wie wil mee doen om te leren om te gaan met deze AED in het geval de situatie in de kerk ons daartoe dwingt?"

We streven naar een groep van totaal ongeveer vijftien personen uit de kerkgemeenschap en de Stichting. We worden dan geïnstrueerd om

dit apparaat te bedienen in geval van nood. Vraag dus: "Wie wil mee doen met ons?" Drie mensen hebben zich al aangemeld.

We organiseren dan een instructieavond waarbij we onder leiding van deskundigen leren en praktiseren hoe hiermee om te gaan.

Graag uw naam op te geven aan ondergetekende. Alvast zeer bedankt.

Henk Benedick.

Samen aan Tafel

Wellicht staat deze dagen al in uw agenda, maar toch.....

Op de donderrdagen 26 september, 24 oktober en 21 november gaan we weer

gezellig en lekker Samen aan Tafel. Als u gewend bent zich via de intekenlijst in de Bonfoyer aan te melden, houd dan rekening met het feit dat we zondag 22 september samen met onze rooms-katholieke en doopsgezinde broeders en zusters een oecumenische dienst vieren in de RK-kerk.

Dus zondag, 22 september geen dienst in de Bonifaciuskerk, maar in de Martinuskerk. Opgeven dus een week eerder of telefonisch via Hannie Huttinga 06 22 89 79 67 of via e-mail: duinhut@hetnet.nl.

Onderweg, september - oktober 2019

Dit kan tot uiterlijk maandag 23 september i.v.m. de voorbereidingen voor de koks, Thomas en Marga .

De volgende keren kan aanmelden bovendien ook weer via Wil Zeldenrust telefoon 544783 of w.zeldenrust@quicknet.nl.

Wij hopen elkaar donderdag 26 september weer te zien om 18.00 uur in de Bonfoyer.

*Namens de voorbereidingscommissie,
Hannie Huttinga.*

Filmavond

Het was even spannend of mijn oude computer nog wel een dvd wilde draaien, maar het euvel lijkt verholpen, dus.....

Dinsdag 15 oktober kijken we naar 'Louise en hiver', een prachtige tekenfilm over een oude dame.

Het zomerseizoen in een kleine Bretonse badplaats loopt ten einde. Elk jaar brengt Louise hier haar zomer door tussen de gezinnen en spelende kinderen. Zoals een oude dame betaamt, moppert ze af en toe in zichzelf over de drukte op het strand. Dan mist ze het laatste boemeltje van het seizoen en is ze ineens het enig overgebleven mens in het stadje. Met de gedachte dat haar kinderen haar wel zullen missen en ophalen, bouwt ze zich een hutje op het strand. Terwijl het winter wordt, krijgt de film een steeds meer zomers gevoel. Ze blijkt opgegroeid in deze omgeving en het zijn vooral jeugdherinneringen waar ze aan terugdenkt. Ze onderzoekt haar omgeving, verzamelt haar eten en lijkt zich nergens (meer) zorgen over te maken. Haar nieuwe leven lijkt daarmee niet alleen een metafoor voor het einde, maar ook voor een levensgevoel en -wijsheid om naar te verlangen.

Een prachtige, en ook wonderschoon getekende, ode aan het leven, aan het ouder worden en aan de overgang.

Dinsdag 19 november hoop ik dat we naar 'Still Alice' kunnen kijken. Daarover in de volgende Onderweg meer.

Hannie Huttinga.

30 jaar Leeskring

Op maandagmiddag 15 juli vertrokken twee auto's richting Ouderkerk aan de Amstel om bij Riet Harkema, die nog steeds lid is van onze Leeskring, ons 30jarig bestaan te 'vieren'. Niet iedereen kon er bij zijn, maar Laura, Ief, Ina, Lucie, Hannie H. en Wil waren van de partij. We hadden gedichten, gedachtegangen en een lied ingestuurd. Deze zouden we gaan bespreken. Bij aankomst moesten natuurlijk eerst huis en tuin bewonderd worden. Riet heeft een mooie stek gevonden en is inmiddels heel blij met deze plek (In het begin miste ze Medemblik best wel!)

Na eerst wat 'social talk', (bij het ouder worden komt dat tegenwoordig vaak neer op 'ziek en zeer' uitwisselen) begonnen we met de bespreking van de ingezonden gedichten etc. Zoals altijd leidde Laura het gesprek.

Wat bespraken we zoal? Van Ina 'Oneindig' van Martin Buber. Best wel een moeilijk stuk. Het leuke van de Leeskring is dat juist door het met elkaar te bespreken het duidelijker en interessanter wordt. Riet had 'Deïsme' van Gerrit Achterberg ingestuurd, ook al niet erg makkelijk. Dit gedicht staat overigens in het liedboek op pagina 967. Er waren ook een paar, noem het maar 'natuur'-gedichten. Gedichten die het wonder en de eenvoud van de natuur vertolken. Van Laura was 'De Akelei' van Ida Gerhardt. Hier wordt heel fijnzinnig geschetst hoe een schilder een akelei op het doek vereeuwigd. Hannie had 'Zomerdroom' (Leven zonder ballast) van Micky Otterspoor en 'Lofdicht op een sloot' van Herman Pieter de Boer. Ief had van Abel Herzberg: 'De last van het verleden werp je niet af en de angst voor de toekomst genees je niet door camouflage, maar als iedere angst en iedere last, door bewustwording en bemoediging'. Over dit stukje werd lang doorgepraat. Wil had twee gedichten van M. Vasalis. O.a±

*De zomer wei, des ochtends vroeg
En op een zuchtje dat hem droeg
Vliegt een geel vlindertje voorbij
Heer, had het daarbij maar gelaten.*

Onderweg, september - oktober 2019

Vasalis was ongelovig en had zoals uit dit gedichtje blijkt soms moeite met de mensheid. 'Winterzin' van H.C. ten Berge is een weergave van het gevoel als de eerste sneeuw is gevallen.

Als laatste bespraken we het lied van Huub Oosterhuis, ingezonden door Lucie en gezongen door zijn dochter Trijntje. Psalm 139, maar dan anders. Toen was het inmiddels al uren later en zaten we aan tafel om van een heerlijke maaltijd, door Riet klaargemaakt, te genieten.

Dit prachtige lied willen we u niet onthouden en volgt hieronder. Pas om 10 uur 's avonds thuis hadden we genoten van intensieve gesprekken, veilig en vertrouwd na 30 jaar samen boeken te hebben gelezen en besproken. We hopen nog lang in staat te zijn om op deze manier met elkaar onze geest te verrijken en van elkaar en van de boeken te leren.

Ken je mij?

refrein: *Ken jij mij? Wie ken je dan?
Weet jij mij beter dan ik?
Ken jij mij? Wie ben ik dan?
Weet jij mij beter dan ik?*

*Ogen die door de zon heen kijken
Zoekend naar de plek waar ik woon
Ben jij beeldspraak voor iemand
die aardig is, of onmetelijk ver,
die niet staat en niet valt
en niet voelt als ik,
niet koud en hooghartig.*

refrein.

*Hier is de plek waar ik woon
Een stoel op het water,
Een raam waarlangs het opklarend weer
Of het vallend duister voorbij vaart
Heb je geroepen? Hier ben ik*

refrein.

*Ik zou een woord willen spreken
Dat waar en van mij is
Dat draagt wie ik ben,
dat het houdt,*

Onderweg, september - oktober 2019

*Ik zou een woord willen spreken
Dat rechtop staat als mens die mij aankijkt en zegt
Ik ben jou zuiverste zelf,
Vrees niet, versta mij, ik ben, ik ben
refrein.*

*Ben jij de enige voor wiens ogen
Niets is verborgen van mijn naaktheid
Kan jij het hebben,
Als niemand anders,
Dat ik geen licht geef, niet warm ben,
Dat ik niet mooi ben, niet veel
Dat geen bron ontspringt
in mijn diepte
Dat ik alleen dit gezicht heb,
geen ander.
Ben ik door jou, zonder schaamte,
gezien, genomen,
door niemand minder?
Zou dat niet veel te veel waar zijn?
Zou dat niet veel te veel waar zijn?*

Overgenomen uit de Nieuwsbrief van de Protestantse Kerk.

"Dorpskerken hebben goud in handen"

In Nederland komt een heuse beweging van dorpskerken op gang. Kerken in kleine kernen krijgen toekomst, wanneer zij hun blik naar buiten richten en zich verbinden met wat er in hun dorp speelt. "In een samenleving die zo gefragmentariseerd is, vormen kerken een plek om samen te komen. Dat is uniek."

Vanzelfsprekend is dat niet. Er is beslist een wisseling van perspectief nodig, zegt praktisch theoloog Jacobine Gelderloos. Vorig jaar promoveerde zij op een onderzoek naar dorpskerken. Zelden bracht een promotie zoveel op gang in de kerk. Nu is Gelderloos projectleider dorpskerkenbeweging in de Protestantse Kerk.

Gelderloos: "Als beleidsmakers schreven of spraken over de leefbaarheid op het platteland, was de kerk doorgaans buiten beeld.

Onderweg, september - oktober 2019

Of hooguit in beeld als markant punt in het landschap: de kerktoren boven de bomen uit. Misschien komt dat omdat de huidige generatie beleidsmakers niets meer heeft met de kerk. De scheiding tussen kerk en staat werd een scheiding tussen kerk en samenleving. Daarnaast focuste de theologie zich vooral op de kerken in de grote steden. Terwijl er op het platteland zoveel aan de hand is. Op kerkelijk gebied, zoals samenwerking tussen gereformeerd en hervormd, en samenwerking tussen verschillende dorpen. Maar ook wegtrekkende inwoners, krimp, wegvallende voorzieningen.”

Zo werd de dorpskerk een ondergeschoven kindje. Als de school sluit, dan is het dorp in rep en roer. Worden er geen kerkdiensten meer gehouden, dan gaat men over tot de orde van de dag. “In Engeland is dat compleet anders. Daar denken ze al decennialang na over de toekomst van de kerk *in the countryside*.”

De blik van de dorpskerk moet van binnen naar buiten.

“Alle nadruk op organisatie en fusievorming heeft de blik behoorlijk naar binnen gericht. Ik stel een wisseling van perspectief voor. Kijk wat er in je omgeving speelt en waar dat ons raakt.

Op vakantie in Engeland stuitte ik op een bundel artikelen ‘Faith and future of the countryside’. Daarin was aandacht voor ontwikkelingen op het platteland: ontvolking, veranderende woningmarkt en zorgaanbod, het verdwijnen van voorzieningen, de problemen van boeren, toerisme. Geen enkele keer ging het over de krimp van de kerk. Met het verleggen van de focus verdwijnen de zorgen over krimp en leegloop van de kerk naar de achtergrond. Natuurlijk moet je blijven roeien met de riemen die je hebt, maar het helpt je om je aandacht te verleggen.”

Religieus dorpsleven is breder dan kerkelijk dorpsleven.

“Kijk naar de herdenking op 4 mei, die vaak plaatsvindt in de kerk. Wat vervolgens plaatsvindt, raakt aan alle kanten het wezen van kerk en geloof. De burgemeester houdt een speech over vrijheid, die resoneert op de preek van de zondag daarvoor. Kinderen dragen zelfgeschreven gedichten voor, die sterk op gebeden lijken. Een niet-kerkelijk ensemble zingt ‘Notre Père’ en ‘Abide with me’. Daar liggen

Onderweg, september - oktober 2019

raakvlakken, zoals ook in de toenemende aandacht voor Allerzielen, vieringen van Kerst op de openbare basisschool, concerten in de lijdenstijd. Op die momenten ontvouwt zich religieus leven dat breder is dan het kerkelijk dorpsleven.”

Woont God nog in het dorp als de kerk haar deuren sluit?

“Ja en nee. Ik was bij de overdracht van een kerk aan de Stichting Oude Groninger Kerken. Feitelijk veranderde weinig. De gemeente huurt nu op zondag het gebouw voor haar dienst. De toon was: we geven de kerk terug aan het dorp. Terwijl die gemeente zo haar best had gedaan om het dorp bij de kerk te betrekken. Benadrukt werd de cultuurhistorische waarde van het gebouw. Alsof de religieuze geschiedenis daar geen inherent deel van uitmaakt. Het voelde voor mij toch alsof God buiten de deur was gezet.

Aan de andere kant: in individuele bewoners leven kerk en religiositeit door. De momenten waarop je dat als dorp samen beleeft, worden schaars. Maar ze verdwijnen niet helemaal, er blijven sporen van God.”

De dorpskerkenbeweging is driekwart jaar onderweg, wat is bereikt?“Drie dorpskerkambassadeurs reizen door het land om kerken te bezoeken en verhalen op te halen. We hebben contact met 120 dorpskerken. We hebben een website met praktijkverhalen en werkvormen, ruim 500 abonnees ontvangen onze nieuwsbrief, er is een facebookgroep met ruim 250 leden. Er zijn workshops verzorgd, lezingen gegeven, artikelen geschreven. We linken kerken met relevante organisaties, zoals de Vereniging voor Kleine Kernen. De beweging komt goed op stoom omdat er al veel beweging was.

Dorpskerken doen al veel en hebben goud in handen. In een samenleving die zo gefragmentariseerd is, vormen kerken een plek om samen te komen. Dat is uniek. Dorpskerken wisselen ervaringen en goede voorbeelden uit. In Rolde interviewde de predikant in de sportkantine dorpsgenoten over hun werk. In Ternaard schafte de kerk samen met de dorpsraad een sneeuwschuiver aan, de kerk zorgt voor het zout. Er gebeurt al veel goeds.

Onderweg, september - oktober 2019

Naast tips en *tricks* is er ook behoefte aan verdieping en bezinning. Er is nog veel te doen, we zijn nog maar net begonnen!”

Hebben dorpskerken de menskracht om de bakens te verzetten?

“Dat moet blijken. Ik adviseer om eerst eens de grensgangers in kaart te brengen: leden van de kerk die al actief zijn in het dorp. De kerk levert nog steeds de meeste vrijwilligers. Wat betekent het werk voor de kerk voor het dorp, en andersom?

Daarnaast vergroot samenwerking het draagvlak van de kerk. Meer mensen raken betrokken, op hun eigen manier. Ik organiseerde in Noordbroek een kerkdienst op Open Monumentendag. We kregen het geluid niet aan de praat. Stapt er een jongeman binnen die even aan de knoppen draait en voilà! Hij had nog niet eerder een voet over de drempel van de kerk gezet.

In de dorpen werken kerken met enige regelmaat samen. In Schildwolde organiseren hervormden en vrijgemaakten samen een kerstnachtsdienst. Waar de kerk verdwijnt en kerkmuren bijna letterlijk afbrokkelen, kan op de fundamenteën een nieuwe dorpskerk gebouwd worden.”

Nieuws om door te geven

**2018: innovatief jaar voor
bijbelwerk NBG**

Veel animo voor de nieuwe app Mijn Bijbel, aansprekende bijbeledities en doorgaande groei van digitaal bijbelgebruik. Dat blijkt uit het jaarverslag 2018 van het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) en het Vlaams Bijbelgenootschap.

“In november zette koning Willem-Alexander een bijbelrobot in werking die de Statenbijbel overschrijft. Deze robot, waarvan het NBG een van de sponsors is, symboliseert ons werk in 2018. We staan bewust in een eeuwenlange traditie, maar we spelen ook in op de veranderende context waarbinnen de Bijbel gelezen, gebruikt en vertaald wordt”, zegt directeur Rieuwerd Buitenwerf. “Dat deden we

Onderweg, september - oktober 2019

onder meer met de app Mijn Bijbel, met bijbeledities en met de lopende revisie van de Nieuwe Bijbelvertaling.”

App en uitgeverij

De in januari gelanceerde app *Mijn Bijbel* werd al snel populair. Eind 2018 stond de teller op 78.000 downloads; in mei 2019 werd de 100.000 gepasseerd.

De NBG-uitgeverij presenteerde in 2018 enkele opvallende uitgaven: de *Belle Bijbel* (gericht op tienermeiden; binnen enkele weken was een tweede druk nodig), de *Rechte Bijbel* (over recht en onrecht) en de *Samenleesbijbel Junior* (voor gezinnen met kinderen van 4-7 jaar; ook die kreeg kort na verschijning een herdruk).

Digitaal bijbelgebruik

De groei van het digitale bijbelgebruik zette door in 2018. Het aantal accounts op de (vrijwel identieke) bijbelplatforms debijbel.nl en debijbel.be steeg van 163.000 naar 197.000. Het aantal unieke bezoekers nam toe tot 850.000. Ook Bijbel Basics, de digitale kindernevendienstmethode, kreeg aanzienlijk meer gebruikers dan was verwacht. Eind 2018 gebruikten zo'n 7.500 jeugdwerkers de methode. In Ghana werd een veelbelovende pilot gedaan met een Engelse vertaling ervan.

Internationaal

In 2018 steunde het NBG 23 vertaalprojecten en 42 projecten om de Bijbel te verspreiden. De vertaling in het Kikongo, een inheemse taal in Angola, werd feestelijk in gebruik genomen in november. In diverse landen, waaronder Haïti, verschenen missionaire edities van de Prentenbijbel van Marijke ten Cate, die in 2018 tien jaar bestond. Met de *Samenleesbijbel* werden pilots gedaan onder meer in Honduras. Daarnaast waren veel landen geïnteresseerd in het *Integrated Bible Engagement Platform*, de internationale versie van debijbel.nl. In februari 2019 werden een Portugese en Keniaanse versie gelanceerd.

Bron: Nederlands Bijbelgenootschap.